

Μαριάννα Τζιαντζή

Αν από το Πολυτεχνείο έχουν απομείνει σπίθες που ακόμα κρατούν αυτό οφείλεται «και» στο αθόρυβο έργο χιλιάδων εκπαιδευτικών που εδώ και πολλά χρόνια έδωσαν και δίνουν την ψυχή τους για τη σχολική γιορτή της 17ης Νοέμβρη.

Το Πολυτεχνείο ζει, λέμε συχνά. Όμως πρέπει να προσθέσουμε ότι ζει με διαφορετικό τρόπο από χρόνο σε χρόνο, από δεκαετία σε δεκαετία. Αλλιώς ζούσε, για παράδειγμα το 1974 όταν στην επέτειό του, την πρώτη της μεταπολίτευσης, έγιναν (διόλου τυχαία) εθνικές εκλογές. Αλλιώς ζούσε το 1975, με την πορεία εκατοντάδων χιλιάδων ανθρώπων που αποτύπωσε ο Νίκος Κούνδουρος στους «Δρόμους της Φωτιάς». Με λίγα λόγια, τη μνήμη του Πολυτεχνείου τη διαμορφώνει και την αλλάζει το σήμερα, η τρέχουσα συλλογική πείρα.

Ποιοι κρατάνε σήμερα ζωντανή τη φλόγα του Πολυτεχνείου; Ή, έστω, για να μην ηχούμε βαρύγδουποι, ποιοι το κρατούν ακόμα ως σημείο αναφοράς; Ποιες είναι οι άτυπες Εστιάδες του; (Στην αρχαία Ρώμη, οι Εστιάδες ήταν οι ιέρειες της Εστίας που συντηρούσαν το «ιερό πυρ» στο ναό της θεάς στη ρωμαϊκή Αγορά.) Πάντως όχι οι ανακοινώσεις των κομμάτων,

καθεστωτικών και μη, ούτε τα προσκλητήρια των κομμάτων και των οργανώσεων της Αριστεράς για συμμετοχή στην πορεία, ούτε τα αφιερώματα της ΕΡΤ, ούτε η σχολική αργία και οι γιορτές που διεξάγονται σε όλα τα δημόσια σχολεία της χώρας, όπως ορίζει η σχετική εγκύκλιος του υπουργείου Παιδείας.

Αν υπάρχουνε σπίθες που ακόμα κρατούν αυτό οφείλεται «και» στο αθόρυβο έργο χιλιάδων εκπαιδευτικών που εδώ και πολλά χρόνια έδωσαν και δίνουν την ψυχή τους για τη σχολική γιορτή της 17ης Νοέμβρη.

Αυτοί που συμμετέχουν στην πορεία κάθε Νοέμβρη δίνουν, με τον τρόπο τους, μια υπόσχεση για το μέλλον

Ασφαλώς οι περισσότεροι εκπαιδευτικοί που αναλαμβάνουν τη σχολική εκδήλωση, ακολουθούν την πεπατημένη, με προκάτ λόγους, τραγούδια και απαγγελίες. Όμως δεν είναι λίγοι και αυτοί που δίνουν την ψυχή τους, το καλλιτεχνικό και παιδαγωγικό ταλέντο τους, όσο τέλος πάντων διαθέτουν, για να μείνει κάτι στο μυαλό των παιδιών. Των λίγων έως πολύ λίγο παιδιών, γιατί τα περισσότερα μάλλον βαριούνται. Άλλοι δίνουν τον πρώτο λόγο στα παιδιά, σε κάποια μαθητική μπάντα που παίζει τραγούδια του Θεοδωράκη, του Λοΐζου, του Μικρούτσικου, του Άσιμου.

Άλλοι, δάσκαλοι και καθηγητές της μουσικής ξοδεύουν πάμπολλες ώρες, εκτός σχολικού ωραρίου, για να προετοιμάσουν τη μαθητική χορωδία. Άλλοι καλούν να μιλήσει στο σχολείο κάποιον «αγωνιστή ή αγωνίστρια του Πολυτεχνείου» ή κάποιον καλλιτέχνη που πέρασε κι αυτός από εκεί, που έπαιξε στο πιάνο της αίθουσας τελετών του κτιρίου της Αρχιτεκτονικής. Άλλοι προσπαθούν να γράψουν και να εκφωνήσουν «τον δικό τους» λόγο, που δε θα είναι αντιγραφή από κάποιο από τα γνωστά λυσάρια. Στο ίδιο πνεύμα κινούνται σήμερα κι εκείνοι οι εκπαιδευτικοί που δίνουν μια αθόρυβη μάχη για να μην περάσει ο φασισμός και ο ρατσισμός στους εφήβους.

Συχνά έρχεται η στιγμή που και αυτοί οι δάσκαλοι κουράζονται. Όπως κουράζεται και η κοινωνία να ακούει για ήρωες ή μάλλον να ακούσει τόσα χρόνια για τους «ιδίους» ήρωες. Γιατί ένας από τους λόγους που το Πολυτεχνείο δεν θάμπωσε εντελώς είναι το ότι δεν το διαδέχτηκε κάτι άλλο, κάτι σπουδαιότερο. Το σύνθημα «ένα, δύο, τρία, πολλά Πολυτεχνεία» δεν υλοποιήθηκε όπως πολλοί εύχονταν, όμως αυτό δεν σημαίνει ότι είναι ευσεβής πόθος, αλλά κάτι που μπορεί να συμβεί εκεί που δεν το περιμένουμε.

Η απόφαση κάποιων ιδιοκτητών ιδιωτικών σχολείων να καταργήσουν ή να υποβαθμίσουν το σχολικό εορτασμό του Πολυτεχνείου δεν είναι νίκη της παραδοσιακής ή της φασιστικής Δεξιάς, αλλά του ατομικισμού της αγοράς. Ο πελάτης, ο γονέας που πληρώνει, δεν θέλει να του σερβίρουν ελλιποβαρείς μερίδες, να μειώνονται οι ώρες διδασκαλίας.

Το Πολυτεχνείο «μίλησε» στις καρδιές πολλών. (Με τους διερμηνείς του στη σύγχρονη γλώσσα και πραγματικότητα ίσως υπάρχει κάποιο πρόβλημα επικοινωνίας και κατανόησης). Μίλησε όμως κι επειδή, χάρη σε κάποιους εκπαιδευτικούς, κάτι φτερούγισε στο νου εφήβων και παιδιών που ίσως τώρα έχουν ενηλικιωθεί. Αυτοί που συμμετέχουν στην πορεία κάθε Νοέμβρη δεν το κάνουν όπως οι Πόντιοι που πάνε για προσκύνημα στην Παναγία του Σουμελά, ούτε το κάνουν επειδή το λέει το κόμμα. Δίνουν, με τον τρόπο τους, μια υπόσχεση για το μέλλον. Μια υπόσχεση που το σπόρο της ίσως έριξαν ένας δασκαλάκος, μια καθηγήτρια, ένας/μία μουσικός, κάποιοι αφανείς. Αξίζει να τους το αναγνωρίσουμε.

Πηγή: [PRIN](#)